

İKİ DİLLİ TÜRK ÇOCUKLARINA **TÜRKÇE ÖĞRETİMİ**

Editörler

Dr. Ahmet KARABULUT
Dr. Muhammed TUNAGÜR

© Copyright 2021

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-625-7496-01-8

Kitap Adı

İki Dilli Türk Çocuklarına Türkçe Öğretimi

Editörler

Dr. Ahmet KARABULUT

ORCID iD: 0000-0002-2222-4078

Dr. Muhammed TUNAGÜR

ORCID iD: 0000-0002-6427-6431

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Göktuğ Ofset

Bisac Code

EDU005000

DOI

10.37609/akya.582

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖN SÖZ

Ana dili, bireyin kimliğidir. Birey, ana dili aracılığı ile dünyasını, çevresini ve kendisini tanır. Dünyanın neresine giderse gitsin diliyle vardır. Bu dil aracılığı ile zihin dünyasını ve kültürel belleğini kazanır. Özellikle Türkiye sınırları dışında dünyanın herhangi bir coğrafyasında anadilin önemi daha çok artmaktadır. Bilhassa sınırların kalktığı ve milyonlarca Türk'ün yurt dışında yaşadığı göz önüne alınırsa ana dilin ne denli önem arz ettiği bir kez daha anlaşılır.

Ana dil aracılığı ile bireyler sadece iletişim kurmada değil kültür aktarımın da ahlaki, millî ve manevi değerleri yaşatmada önemli roller üstlenir. Bu nedenle bugün sınırlarımızın dışında yaşayan milyonlarca yurttaşımız, ana dillerinin tahrip olması ve nitelikli bir öğretimin olmayışı ile karşı karşıya kalmaktadırlar.

Bu doğrultuda bir program kapsamında bilhassa Avrupa'da yaşayan Türk çocuklarının ana dillerini öğrenmesi ve yaşanan bu sorunların çözülmesi gerekmektedir. Çünkü bu bireylerin ana dillerini koruması gelecek nesillere aktarması ve milli bir duyguyla diline ve kültürüne sahip çıkmaları yurttaşlarımızın asli görevlerindendir.

Bu eser iki dilli Türk çocuklarına Türkçe öğretiminin önemi, tarihi, mevcut durumun değerlendirilmesi ve yöntemleri gibi bu alanda çalışan ve çalışacak olan araştırmacılara ve ilgililere kaynak kitap olması açısından önem taşımaktadır. Böylece bu araştırmanın yurtdışında yaşayan yurttaşlarımızın ana dillerini öğretimi konusunda güncel ve yeni bir bakış açısı getirileceği düşünülmektedir.

Dr. Ahmet KARABULUT

Dr. Muhammed TUNAGÜR

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

Yurt Dışına Türk Göçü ve Göçün Etkileri	1
<i>Dr. Ahmet KARABULUT</i>	

2. BÖLÜM

İki Dillilere Yönelik Eğitimin Temel Kavramları	13
<i>Dr. Muhammed TUNAGÜR</i>	

3. BÖLÜM

İki Dillilik, Çok Dillilik ve Türleri	31
<i>Doç. Dr. Ömer Tuğrul KARA</i>	
<i>Ömer ŞİHANLIOĞLU</i>	

4. BÖLÜM

İki Dillilere Türkçe Öğretiminde Kuram, Yöntem ve Teknikler	55
<i>Dr. Veysel ELKATMIŞ</i>	

5. BÖLÜM

İki Dillilikte Bellek ve Biliş	81
<i>Dr. Teymur EROL</i>	

6. BÖLÜM

İki Dilli Türk Çocuklarına Kelime Öğretimi	105
<i>Öğr. Gör. Feride TEKELİ</i>	

7. BÖLÜM

İki Dillilere Yönelik Anlama Becerilerinin Geliştirilmesi	123
<i>Dr. Rabia Sena ESER</i>	

8. BÖLÜM

İki Dillilere Yönelik Anlatma Becerilerinin Geliştirilmesi	151
<i>Dr. Öğr. Üyesi Selvi DEMİR</i>	

9. BÖLÜM

Türkçe ve Türk Kültürü Dersi İçin Etkinlik ve Materyal Tasarımı.....	175
<i>Doç. Dr. Hülya SÖNMEZ</i>	

10. BÖLÜM

Türkçe ve Türk Kültürü Dersi Öğretim Programları (2009 ve 2018 Öğretim Programları)	205
<i>Doç. Dr. Mustafa KAYA</i>	

11. BÖLÜM

İki Dilli Türk Çocuklarına Türkçe Öğretiminde Türk Kültür ve Edebiyatının Yeri.....	229
<i>Dr. Öğr. Üyesi Demet SANCI UZUN</i>	

12. BÖLÜM

Yurt Dışında Ana Dil Eğitiminin Yasal Dayanakları ve Yurt Dışında Türkçe ve Türk Kültürü Dersleri	249
<i>Dr. Erkan AYDIN</i>	

13. BÖLÜM

Yurt Dışında İki Dilliliği Yürüten Kurumlar	271
<i>Dr. Öğr. Üyesi Kürşad KARA</i>	

14. BÖLÜM

İki Dilli Türk Çocuklarına Türkçe Öğretiminde Ölçme ve Değerlendirme.....	283
<i>Dr. Ahmet KARABULUT</i>	

15. BÖLÜM

Yurt Dışındaki Türk Çocuklarının Ana Dili Eğitimi Alanında Yaşadıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri	299
<i>Arş. Gör. Nurullah ESENDEMİR</i>	

YAZAR LİSTESİ

Erkan AYDIN

Dr. Millî Eğitim Bakanlığı
ORCID iD: 0000-0002-6452-6058

Selvi DEMİR

Dr. Öğr. Üyesi Kilis 7 Aralık Üniversitesi,
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü
ORCID iD: 0000-0002-7043-7414

Veysel ELKATMIŞ

Dr. T.C. Millî Eğitim Bakanlığı
ORCID iD: 0000-0002-9599-8330

Teymur EROL

Dr. Kahramanmaraş Sütçü İmam
Üniversitesi / TÖMER
ORCID iD: 0000-0003-1738-0858

Nurullah ESENDEMİR

Arş. Gör. Yıldız Teknik Üniversitesi,
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü
ORCID iD: 0000-0001-6841-2552

Rabia Sena ESER

Dr. Fırat Üniversitesi, Türkçe ve Sosyal
Bilimler Eğitimi Bölümü
ORCID iD: 0000-0002-3962-7324

Ömer Tuğrul KARA

Doç. Dr. Çukurova Üniversitesi, Türkçe ve
Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü
ORCID iD: 0000-0002-5418-7718

Kürşad KARA

Dr. Öğr. Üyesi Bayburt Üniversitesi,
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü
ORCID iD: 0000-0002-8190-5180

Ahmet KARABULUT

Dr. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi,
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü
ORCID iD: 0000-0002-2222-4078

Mustafa KAYA

Doç. Dr. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi,
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü
ORCID iD: 0000-0003-4755-4994

Feride TEKELİ

Öğr. Gör. Ankara Hacı Bayram Veli
Üniversitesi, Dil Öğretim Uygulama ve
Araştırma Merkezi
ORCID iD: 0000-0002-7557-3511

Demet SANCI UZUN

Dr. Öğr. Üyesi Recep Tayyip Erdoğan
Üniversitesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler
Eğitimi Bölümü
ORCID iD: 0000-0003-1854-5765

Hülya SÖNMEZ

Doç. Dr. Muş Alparslan Üniversitesi,
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü
ORCID iD: 0000-0003-4495-284X

Ömer ŞİHANLIOĞLU

Dokuz Eylül Üniversitesi, Genel Dilbilim

Doktora Öğrencisi

ORCID iD: 0000-0002-0368-2153

Muhammed TUNAGÜR

Arş. Gör. Dr. Ağrı İbrahim Çeçen

Üniversitesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler

Eğitimi Bölümü

ORCID iD: 0000-0002-6427-6431